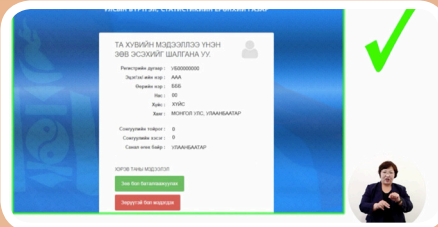
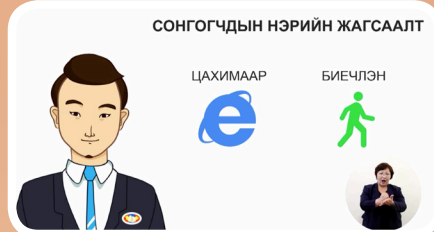
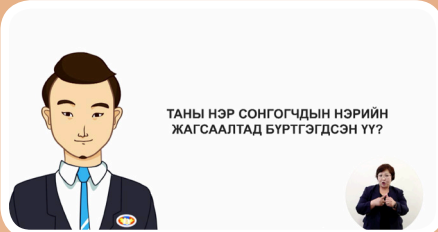

СЭДЭВ 2. СОНГОХ ЭРХЭЭ ЭДЛЭХ НЬ

Сонгогч сонгох эрхээ эдлэх эхний алхам нь сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн эсэхээ шалгаж, бүртгэгдээгүй, эсхүл буруу бүртгэгдсэн бол хэрхэн гомдол гаргаж, залруулга хийлгэх, бүртгэлээ баталгаажуулах, шилжилт хөдөлгөөнөө хуульд заасан хугацаанд бүртгүүлэх юм. **ВИДЕО ҮЗЭХ**

СОНГОГЧДЫН НЭРИЙН ЖАГСААЛТ⁹

- Сонгогчдын нэрийн жагсаалт цаасан болон цахим хэлбэртэй байна.
- Сонгогчийг сонгогчдын нэрийн жагсаалтад сонгуулийн хэсгийн нутаг дэвсгэрт хаягийн бүртгэл бүхий сонгогчийн нэр, эцэг (эх)-ийн нэр, нас, хүйс, регистрийн дугаар, оршин суугаа газрын хаяг гэсэн дарааллаар бүртгэх ба сонгогчийг оршин суугаа газрын хаягийн дагуу бичнэ.
- Цахим хэлбэр бүхий сонгогчдын нэрийн жагсаалт нь тухайн иргэний биеийн давхцахгүй өгөгдөл (гарын хурууны хээ)-ийн мэдээлэлд үндэслэсэн байна.
- Сонгогчийг сонгуулийн зөвхөн нэг хэсэгт бүртгэнэ.
- Сонгогч сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн эсэхээ санал авах өдрөөс 14-өөс доошгүй хоногийн өмнө шалгасан байвал зохино. Хуулийн энэхүү заалт нь иргэнийг үүрэгжүүлсэн заалт юм.
- Сонгогч шилжих бол санал авах өдрөөс 14-өөс доошгүй хоногийн өмнө энэ тухай хүсэлтээ өөрийн байнга оршин суугаа газрын харьяа санал авах байранд бичгээр гаргах бөгөөд санал авах байр энэ тухай улсын бүртгэлийн холбогдох байгууллагад мэдэгдэнэ.
- Иргэдийн засаг захиргааны нэг нэгжээс нөгөө нэгжид шилжин суурьших хөдөлгөөн буюу иргэдийн нэрлэж заншсанаар хаягийн шилжилт хөдөлгөөнийг санал авах өдрөөс 60 хоногийн өмнө зогсоож, санал авах өдрийн дараах өдөр сэргээнэ.

⁹ Сонгуулийн тухай хуулийн 8 дугаар бүлэг

ДАСГАЛ АЖИЛ

Сонгогчдын нэрийн жагсаалтаас өөрийн бүртгэлээ улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны тов байгууллагын www.burtgel.gov.mn цахим хуудаснаас болон өөрийн оршин суугаа харьяа дүүрэг, хороо, сум, багт байгуулагдсан сонгуулийн санал авах байранд очиж шалгаарай.

Сонгуулийн тойрог, мандатын талаар Сонгуулийн Ерөнхий Хороо (www.gec.gov.mn) болон орон нутгийнхаа сонгуулийн хорооноос лавлаарай. Сонгогчийн харьяалагдаж буй сонгуулийн тойргийн нутаг дэвсгэр, түүнд ногдох мандатын тооны талаар сонгуулийн хороодоос болон Сонгуулийн Ерөнхий Хорооны цахим хуудаснаас мэдээлэл авч болно. Харин тойрогтоо нэр дэвшиж буй нэр дэвшигчдийн талаар тухайн нам, эвслийн сонгуулийн штаб, тэдгээрээс тарааж буй сурталчилгааны танилцуулах материал зэргээс танилцаж болно.

ГАДААД УЛСАД БАЙГАА ИРГЭДИЙН СОНГОГЧДЫН НЭРИЙН ЖАГСААЛТ ҮЙЛДЭХ, ТАНИЛЦУУЛАХ¹⁰

Гадаад улсад байгаа иргэд нь гадаадад санал авах өдрөөс 40 хоногийн өмнөөс эхлэн 20 хоногийн хугацаанд өөрийн оршин суугаа улсад байгаа Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчийн газарт биечлэн ирж, эсхүл шуудан буюу цахим шуудан, факсаар сонгуульд оролцохоо мэдэгдэж, бүртгүүлнэ. Бүртгэлийг дипломат төлөөлөгчийн газарт байгуулагдсан Салбар комиссууд эрхлэн хийнэ.

Гадаад улсад байгаа иргэн сонгуульд оролцохоор бүртгүүлэхдээ тусгайлан батлагдсан маягтыг бөглөж, үндэсний гадаад паспортын хуулбарын хамт Салбар комисст хүргүүлнэ. Гадаад улсад байгаа иргэн сонгуульд оролцохоор бүртгүүлэх маягт нь дараах мэдээллийг агуулсан байна:

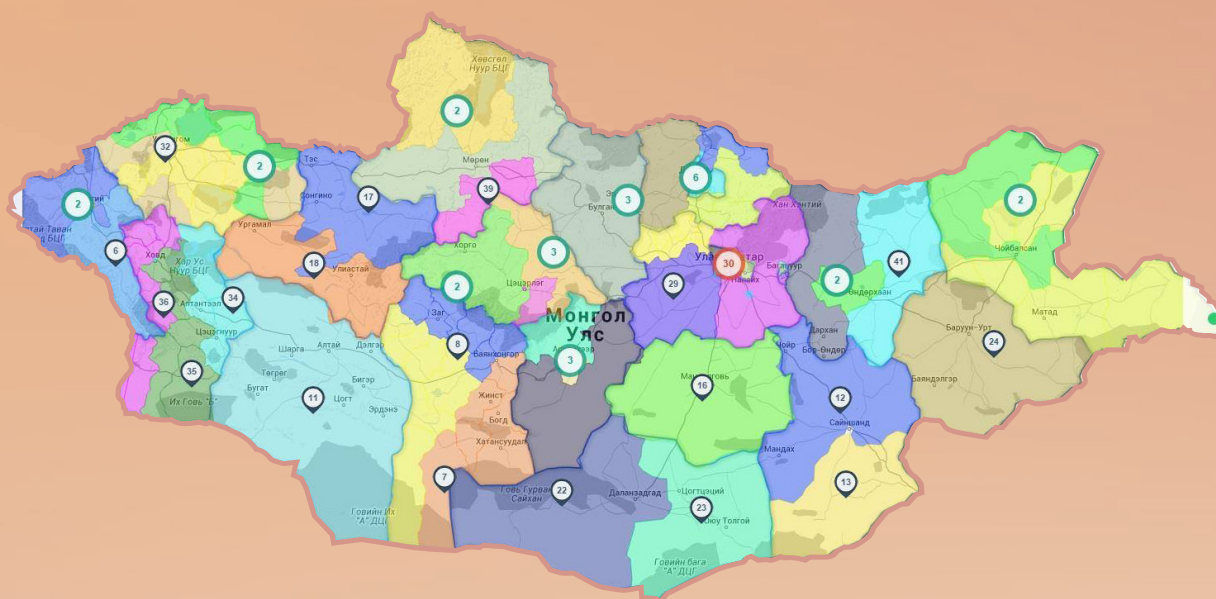
1. өөрийн нэр, эцэг /эх/-ийн нэр;
2. төрсөн он, сар, өдөр, нас, хүйс;
3. үндэсний гадаад паспортын болон регистрийн дугаар;
4. Монгол Улсын хилээр хамгийн сүүлд гарсан он, сар, өдөр;
5. хамгийн сүүлд эх орондоо оршин сууж байсан газрын хаяг;
6. одоо оршин сууж байгаа газрын хаяг.

Салбар комисс гадаад улсад байгаа иргэнийг бүртгэхдээ улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын баталсан маягтын дагуу гадаад улсад байгаа сонгогчдын нэрийн жагсаалтыг цаасан болон цахим хэлбэрээр гаргана.

¹⁰Сонгуулийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйл

СОНГУУЛИЙН ҮР ДҮНГ ТОДОРХОЙЛОН ГАРГАХ НУТАГ ДЭВСГЭРИЙГ СОНГУУЛИЙН ТОЙРОГ ГЭНЭ.

Зураг. 2016 оны УИХ-ын сонгуулийн тойргийн зураглал ¹¹

- Ерөнхийлөгчийн сонгуульд Монгол Улсын нутаг дэвсгэр бүхэлдээ нэг тойрог болно.
- Улсын Их Хурлын сонгуулийг явуулах зорилгоор Монгол Улсын нутаг дэвсгэр нь сонгуулийн тойрогт хуваагдана.
- Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал (цаашид “аймгийн хурал” гэх)-ын сонгуулийг явуулахад аймгийн төвийн баг болон аймгийн сум тус бүр нь сонгуулийн тойрог болно.
- Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал (цаашид “нийслэлийн хурал” гэх)-ын сонгуулийг явуулахад нэг хороо сонгуулийн нэг тойрог болох бөгөөд хоёр буюу хэд хэдэн хороог нэгтгэн нэг тойрог болгон зохион байгуулж болно.
- Аймаг, нийслэлийн хурлын сонгуулийн тойргийг энэ хуульд заасан сонгуулийн тогтолцоо, сонгогчдын тоотой уялдуулан санал авах өдрөөс 150-иас доошгүй хоногийн өмнө аймаг, нийслэлийн хурлын Тэргүүлэгчид байгуулна.
- Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал (цаашид “сумын хурал” гэх)-ын сонгуулийг явуулахад тухайн сумын баг тус бүр нь сонгуулийн тойрог болно.
- Дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал (цаашид “дүүргийн хурал” гэх)-ын сонгуулийг явуулахад тухайн дүүргийн хороо бүр нь сонгуулийн тойрог болно.

¹¹ Сонгуулийн жил ажиллах www.songogch.songuuli.mn цахим хуудсаас